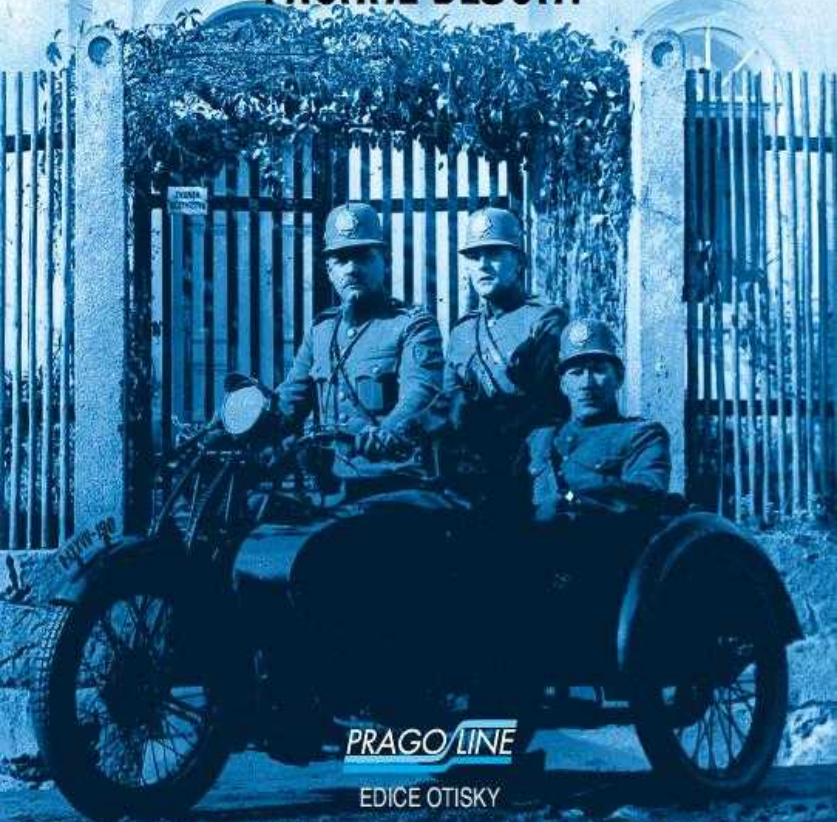

VE JMÉNU ZÁKONA

MICHAL DLOUHÝ

PRAGO LINE

EDICE OTISKY

PRAGO LINE

Michal Dlouhý

**VE JMÉNU
ZÁKONA**

Praha 2013

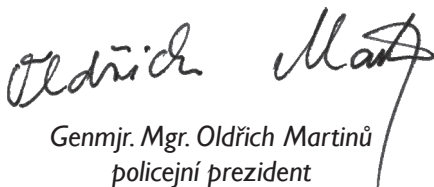
Nakladatelství Jindřich Kraus – PRAGOLINE

Jménem zákona zakročují příslušníci Policie České republiky, aby splnili své poslání POMÁHAT A CHRÁNIT. Policisté jsou při ochraně bezpečnosti osob, majetku a veřejného pořádku povinni provést služební úkon, při kterém mnohdy dochází k přímému vynucování splnění právní povinnosti nebo k přímé ochraně práv za použití síly nebo hrozby jejího použití.

Při výkonu náročné policejní služby, či v souvislosti s ním, dochází k situacím, při nichž policisté v duchu služebního slibu nasazují své životy a zdraví. Policejní práce je sice smysluplným a stále více společností respektovaným povoláním, ale také velmi náročnou službou, ze které se někteří kolegové již ke svým rodinám nevrátí. Tragické události spojené s výkonem policejních povinností jsou bohužel neodddělitelnou temnou stránkou profese policisty.

Je na místě poděkovat autorovi za dlouhodobé a neutuchající úsilí, díky němuž nám bylo umožněno odhalit dlouho opomíjený a inspirativní zdroj bohatý na ryzí policejní řemeslo a poctivou službu ve prospěch těch, kdo pomoc a ochranu potřebují.

Policie České republiky je největším bezpečnostním sborem našeho státu a hrdě se hlásí k tradicím prvorepublikového četnictva a stání policie.

Genmjr. Mgr. Oldřich Martinů
policejní prezident

PÁR ŘÁDEK ÚVODEM

Slov ***Ve jménu zákona*** v jazyce v místě obvyklém užíval četník, kdykoliv ve službě proti někomu zakročoval. Každý byl povinen četnickovy výzvy uposlechnout. Tak stanovil § 15 československého zákona o četnictvu.

Služební instrukce pro četnictvo zděděná z monarchie podrobně upravovala vlastní výkon četnické služby. Objevil-li se četník na veřejnosti, musel být podle předpisu ustrojen a mít alespoň poboční zbraň. Četník jdoucí do služby už musel být úplně ozbrojen, to znamenalo mít nabitou pušku a vztyčený bodák. Podmínkou ke služebnímu zakročení četníka bylo totiž jeho oblečení do předepsaného stejnokroje a úplné ozbrojení. Výjimku tvořily pouze případy nebezpečí z prodlení, kdy se dalo předpokládat dosažení předpokládaného výsledku, a v těchto případech byl oprávněn zakročit i četník ozbrojený pouze poboční zbraní – bodákem. Služební instrukce dále vyžadovala vojenské chování a nařizovala četníkovi volnou chůzi, aby měl dostatek času, vidět co se v jeho blízkosti děje.

Četník mohl nosit občanský oděv pouze mimo službu. Četník v občanském oděvu však byl soukromou osobou nepožívající ochrany vrchnostenské osoby. Toto bylo jednoznačné znevýhodnění četnictva oproti sborům neuniformované strážce bezpečnosti státních policejních úřadů, jejichž členové vykonávali svoji službu zásadně v občanském oděvu, a to se projevovalo zejména při výkonu pátrací služby. Dalším handicapem četnictva bylo vyzbrojení výkonných četníků karabinou s bodákem a šavlí.

Do předepsaného vybavení četníka jdoucího do služby kromě svěracích řetízků, zápisníku a služební knížky přibyl obvazový balíček a pátrací pomůcky, kterými byla rozuměna pátrací knížka. Dále bylo četníkům v Rukověti četnictva doporučováno, „aby měli ještě s sebou dobré hodinky, peníze nutné na výdaje na dráze nebo na poště, pečetiťko (popřípadě též nálepky s razítkem stanice), pečeti vosk, motouz k balení, zápalky s kouskem svíčky, metrovou míru (nejlépe krejčovskou, aby mohly býti měřeny i věci oblé) tiskopisy protokolů a potvrzení o domovních prohlídkách, indigový papír, vzorce rodopisu pro trestní oznámení, vzorec pro sepsání popisu osoby, eventuálně kancelářský papír s obálkou, konečně seznam (výpis)

příjezdu a odjezdu vlaků (i nákladních) z okolních železničních stanic pro případ pronásledování pachatele na stopě samé“.

Před vlastním zakročením měl četník za povinnost užít slov *Ve jménu zákona* v jazyce v místě obvyklém. Zbraň mohl použít za zákonem stanovených podmínek, a to v případě nutné obrany, aby odvrátil od sebe skutkový útok na něho učiněný nebo život jiné osoby ohrožující dále aby přemohl odpor směřující ke zmaření jeho služebního úkonu, nebo aby zamezil útěku nebezpečných zločinců, které nemohl jiným prostředkem zadržet. Před vlastním použitím zbraně byl však četník povinen použít *mírnější prostředky*, kterými se rozumělo v případě zprotivení se napomenutí hlasem rozkazovacím, zatčení a přiložení svěřacích řetízků, a v případě zamýšleného pokusu o útěk napomenutí, pronásledování prchajícího honěním a vyzvání nahodile přítomných osob, aby byly nápomocny jeho dopadení, případně použít zbraně méně nebezpečné, kterou byla rozuměna šavle. Vlastní použití zbraně mělo být provedeno vojenským způsobem, a to šavle k seku a výjimečně k bodnutí, *nasazeného bodáku* pouze k bodání, *nenasazeného* také jako zbraně sečné a *pušky* výhradně jako zbraně střelné. Výjimečně v boji zblízka bylo připuštěno použít pažby pušky ke strčení nebo úderu.

Slova *v jazyce v místě obvyklém* znamenala, že zakročující četník musel respektovat za monarchie úřední jazyk dané země a v podmínkách samostatného československého státu bylo postupováno dle jazykového zákona či jej provádějícího vládního nařízení. Uvedené předpisy v návaznosti na ústavní listinu stanovovaly zásady jazykového práva v republice Československé. Za státní a oficiální jazyk byl stanoven jazyk československý a kromě něj byly v místech s alespoň 20 % obyvatelstva s jiným jazykem úřady povinně užívány menšinové jazyky slovenský, rusínský, polský, německý či maďarský. V uvedeném duchu byly menšinovými jazyky označovány budovy jednotlivých četnických útvarů. V četnickém sboru jako takovém však byl stanoven velícím a služebním jazykem jazyk státní. V ústním služebním styku s obyvatelstvem mohli četníci užívat jazyka, ve kterém se byli schopni dorozumět. Pro zajímavost uvádím znění výzvy *Ve jménu zákona slovensky V mene zákona, rusínsky В имени закона, polsky W imieniu prawa, německy Im Namen des Gesetzes* a maďarsky *A törvény nevében*.

Autor.

VÝNOSY.

Kasární předpis, § 5, — doplnění.

Výnos min. vnitřní ze dne 19. prosince 1935, čís. 38.399-13.

§ 5 Kasárního předpisu se doplňuje tímto novým článkem:

C.

Znění názvů četnických útvarů v jazyce státním a jazycích menšinových.

Četnická stanice, četnická stanica, жандармская станция, posterunek żandarmerji, Gendarmerieposten, csendőrállomás.

Četnická prozatímní stanice, četnická prezatýmna stanica, жандармская временная станция, tymczasowy posterunek żandarmerji, provisorischer Gendarmerieposten, ideiglenes csendőrállomás.

Četnická pohraniční kontrolní stanice, četnická pohraničná kontrolná stanica, жандармская пограничная контрольная станция, posterunek żandarmerji kontroli granicznej, Gendarmeriegrenzkontrollposten, csendőrségi határellenőrző állomás.

Četnická silniční kontrolní stanice, četnická silničná kontrolná stanica, жандармская шоссе́йная контрольная станция, posterunek żandarmerji kontroli dróg, Gendarmeriestraßenkontrollposten, csendőrségi útellemőrző állomás.

Četnická eskortní stanice, četnická eskortná stanica, жандармская эскортная станция, posterunek żandarmerji eskortującej, Gendarmerieeskortenposten, csendőrségi eszhortállomás.

Četnická pátrací stanice, četnická pátracia stanica, жандармская слѣдственная станция, posterunek żandarmerji śledczej, Gendarmeriefahndungsposten, csendőrségi nyomozóállomás.

Četnický pohotovostní oddíl, četnický pohotovostný oddiel, жандармское поготовное отделение, oddział pogotowia żandarmerji, Gendarmeriebereitschaftsabteilung, csendőrségi készségosztag.

Okresní četnické velitelství, okresné četnické veliteľstvo, окружная жандармская команда, powiatowa komenda żandarmerji, Gendarmeriebezirkskommando, járás csendőrpárcsnokság.

Velitelství četnického oddělení, veliteľstvo četnického oddelenia, команда жандармского отделения, komenda oddziału żandarmerji, Gendarmerieabteilungskommando, cserdőrségi osztagparancsnokság.

Zemské četnické velitelství, zemské četnické veliteľstvo, земская жандармская команда, krajowa komenda żandarmerji, Gendarmerielandeskommando, országos csendőrpárcsnokság.

Připojený kupon budiž vlepěn za článek B. §u 5 Kasárního předpisu na straně 9.

Čl. 48.

V ústním služebním styku s obyvatelstvem mohou četničtí orgánové užívatí jazyka, ve kterém se mohou dorozuměti.

DŮVĚRNÉ SDĚLENÍ

(Čechy)

Počátkem roku 1919 byl strážmistr Jan Maxa z četnické stanice Nová Ves nad Lužnicí v politickém okrese Třeboň při obchůzce osloven neznámým mladým mužem. Ten mu důvěrně sdělil, že v Českých Velenicích kupuje jistý obchodník ve velkém zlaté mince. Jedná se o zlaté deseti a dvacetikoruny a staré zlaté dukáty, které hromadně pašuje do zahraničí. Strážmistrovi bylo hned jasné, že obchodník svým jednáním poškozují mladý stát. Důvodem důvěrného udání obchodníka bylo zřejmě vlastenectví mladého muže. Četníkovi ještě sdělil, že obchodník shání zlaté mince prostřednictvím celé sítě dohazovačů.

Po návratu na četnickou stanici strážmistr vše oznámil staničnímu veliteli a ten rozhodl uvědomit o věci kolegy z velenické četnické stanice. Hned druhého dne byl strážmistr Maxa vyslán dráhou do Českých Velenic. Tamní četnická kasárna se nacházela v jednom domě spolu s bankou. Veliteli stanice strážmistru Karlu Rychnovi bylo hned jasné, o kterého obchodníka se jedná. Franz Müller byl, jak jeho jméno napovídalo, německé národnosti a obchodoval se smíšeným zbožím. Všeobecně se o něm vědělo, že je to obchodník všemi mastmi mazaný, a místní četníci si o něm nedělali žádné iluze. Nedostatek potravin a dalších životních potřeb, jak v době války, tak i nyní, napomáhal šmelině. To, že by pašoval zlaté mince do zahraničí, ale bylo pro velenické četníky novinkou. Zkrátka, budou mu věnovat náležitou pozornost.

Pojednou začali být páni četníci všímavější k věcem, které je až dosud nechávaly klidnými. Uvědomili si, že kromě místních, do Müllerova obchodu dochází i několik cizích osob. A právě těmto začali věnovat svoji pozornost. Zakrátko bylo jasné, že se jedná o dohazovače, kteří pro obchodníka zprostředkovávají v širokém okolí koupi zlatých mincí. To potvrdili i jejich důvěrníci.

V hlavě strážmistra Rychny se zrodil plán. Nezbyvá než předstírat zájem o koupi většího množství zlatých mincí. K jejich pořízení však bylo zapotřebí odpovídajícího množství peněz. Staniční paušál ve výši 85 Kč nic neřešil, a proto nezbyvalo, než jít s prosíkem k „sousedům“. Pokladníkem banky byl český vlastenec, který po zasvěcení do případu na pouhou stvrzenku podepsanou třemi četníky zapůjčil částku 15.000 Kč.

Jako zájemce o zprostředkování obchodu byl vybrán v místě neznámý strážmistr Maxa, o jehož případ se vlastně jednalo. Ačkoliv služební instrukce pro četnictvo nařizovala, že četník musí být ve službě dle předpisu řádně ustrojen a vyzbrojen, dohodli se oba staniční velitelé, že strážmistr musí vystupovat v občanském oděvu, tudíž bez jakékoliv ochrany, kterou požívá vrchnostenská osoba. Strážmistr si vybral i příznačné jméno rodilého Maďara - Arpád Tolnáj.

Dohazovač, přestože, bylo jeho úkolem shánět zlaté mince ke koupi, po příslibu 2.000 Kč odměny od údajného Tolnaje příslibil, že ho druhý den ráno dovede k obchodníkovi, který má připravenou velkou várku zlatých mincí k vyvezení za hranice.

*Výnos ministerstva vnitra ze dne 21. února 1919,
čís. 5582-13.*

*Občanský oděv - nošení četnictvem a sou-
kromá držba zbraně.*

Rozkazem gen. vel. četnictva ze dne 7. prosince 1918 čís. 346 bylo četnickým osobám prozatímně povoleno nositi mimo službu občanský oděv.

Min. vnitra souhlasí s tímto opatřením a nenamítá ničeho proti tomu, aby četnickým osobám bez rozdílu hodnosti byla povolena držba a pokud jsou v občanském šatě i nošení soukromých zbraní. O povolení jest však nutno žádati v každém jednotlivém případě příslušné zemské četn. velitelství, které vyhotoví předepsaný zbrojní pas.

Upozorňuje se na následující:

Četník v občanském šatu jest soukromou osobou, nepožívající ochrany osoby vrchnostenské.

Četník ve stejnokroji smí dle § 13. zákona o četnictvu a §§ 9. a 65. služb. instr. použiti jen předepsané služební zbraně.

Müllerův dům byl však již od večera tajně strážěn místními četníky. Maxa, alias Tolnaj, se dostavil do nádražní restaurace a v cestovním kufríku měl balík bankovek, který za účelem potvrzení své věrohodnosti dohazovači ukázal. Slíbenou odměnu mu samozřejmě předá, ale až po uskutečnění obchodu.

Po příchodu do Müllerova obchodu začalo v jeho zázemí smlouvání o cenu za jednotlivé mince. Strážmistru Maxovi šla hlava kolem, když spatřil v zásuvce stolu hromadu lesknoucích se zlatáků. Shoda byla na ceně 120 Kč za zlatou desetikorunu, 240 Kč za zlatou dvacetikorunu a 150 Kč za jeden zlatý dukát. V okamžiku, když začal vyplácet na stůl bankovky, vtrhli dovnitř obchodu dva četníci se slovy Ve jménu zákona, ruce vzhůru!

Následovala důkladná domovní prohlídka, nejen v obchodě, ale i v bytě, ve sklepě a na půdě, při níž bylo nalezeno značné množství zlatých mincí. Jejich počítání trvalo téměř 3 hodiny a četníci spočítali, že jejich hodnota je přes jeden milion Kč. Spolu se zabavenými mincemi putovali do vězení třeboňského okresního soudu jak obchodník Müller, tak i jeho dohazovač.

Zapůjčené bankovky byly v pořádku vráceny již netrpělivému pokladníku banky, který takové množství zlatých mincí pohromadě za své celoživotní působení v bance neviděl.

Po výsledku zatčení byli do třeboňské věznice dodáni další čtyři obchodníkovi dohazovači. Vzhledem k tomu, že se jednalo o zločin, řešil případ krajský trestní soud v Jindřichově Hradci.

Přestože byla v podobných případech vyplácena „Ergreifungspremie“, neznámý mladý muž, který věc důvěrně udal, natož Arpád Tolnaj, se o její vyplacení nepřihlásili...

LEGIONÁŘ

(Čechy)

Období po světové válce bylo využíváno podvodníky, kteří těžili ze všeobecného obdivu k vojenským stejnokrojům a hodnotem, předstírali svoji příslušnost vojsku či k legiím nebo invaliditu způsobenou zraněním utrpěným za války. Z tohoto důvodu byly bezpečnostní orgány nabádány k obezřetnosti.

Počátkem března 1921 byl hlídkou četnické stanice v Horní Cerekvi v politickém okrese Kamenice nad Lipou kontrolován muž ve stejnokroji ruských legií v doprovodu mladé ženy. Hluchoněmý muž se prokázal osvědčením vydaným legionářskou jednotou ve Víně, které upozorňovalo na ztrátu sluchu a zraku a vyzývalo veřejnost k tomu, aby byl válečný poškozenec všemožně podporován.

Strážmistru Aloisi Peškovi něco nehrálo - hluchota a slepota zároveň. Žena byla legionáři průvodcem a zároveň tlumočnicí a prostřednictvím jakési znakové řeči s ním komunikovala. V tom případě nemohl být muž slepý, jak je uvedeno v potvrzení, uvědomil si strážmistr Pešek. Dívka sama několikrát zdůrazňovala, že její druh ztratil následkem výbuchu dělostřeleckého granátu v jeho bezprostřední blízkosti sluch a řeč. O ztrátě zraku však nebylo ani zmínky. Četníci proto rozhodli o předvedení podezřelé dvojice k obecnímu starostovi.

Při výslechu ženy na obecním úřadě si strážmistr svoji domněnku potvrdil. Legionář nejen že viděl, ale podle jeho reakcí na kladené otázky bylo zřejmé, že i slyšel. O jeho němotě, kterou i nadále předstíral, si četníci začali myslet své. Odvedli tedy dvojici k okresnímu soudu v Počátkách.

Až při odděleném výslechu u soudu žena udala, že se jmenuje Vilemína Cejzlarová a je narozená v roce 1898 v Doubravce v politickém okrese Plzeň. Její druh se jmenuje Josef Levinský a je příslušný do Chlumce nad

Cidlinou v politickém okrese Nový Bydžov. Již několik měsíců spolu chodí po českých obcích a městech, Levinský předstírá, že je následkem válečného zranění hluchoněmý, a lákají u všech vrstev obyvatelstva pomoc a podporu.

Josef Levinský ve vězení okresního soudu i nadále předstíral, že je hluchoněmý. Byl proto vyfotografován a jeho podobizna byla uveřejněna v Ústředním policejním věstníku za účelem zjištění trestných činů, které tato dvojice napáchala.

Na základě hlášení četnické stanice ve Chlumci nad Cidlinou, do jejíhož obvodu byl Levinský příslušný, bylo z jeho trestního listu zjištěno, že se narodil 24. března 1901 ve Starém Přerově v politickém okrese Český Brod. Ač byl pro podvody podobného druhu opakovaně zatčen a trestán, ihned po opuštění trestnice v nich opět pokračoval. Ačkoliv nevoják, chodil oblečen v legionářském stejnokroji s řadou vyznamenání na prsou a několika padělanými legionářskými dokumenty při sobě, nechával se vodit v černých brýlích jako slepec psem po městech a po venkově, předstíraje válečného invalidu přijímal dary a podpory a dopouštěl se dalších podvodů. Podle potřeby ze sebe dělal také hluchoněmého či slabomyslného.

Když byl Josef Levinský v roce 1928 v Praze opět zatčen, dopustil se na policejním komisařství urážky prezidenta republiky a před pražským senátem poté drze tvrdil, že byl kapitánem ruských legií.

NEZVYKLÝ KONTRABAND

(Slovensko)

Strážmistři Ladislav Zeman a Karol Sklenár z pohraniční četnické stanice Csallóközaranyos v politickém okrese Komárno měli poslední lednovou sobotu roku 1922 předepsánu noční obchůzku podél státní hranice za účelem pátrání po podloudnících. Byla jasná mrazivá noc. Hlídka se ukryla za vrbou u břehu Dunaje, nedaleko přechodu používaného pašeráky jak ze slovenské, tak i z maďarské strany. Četníci číhali na podloudníky, kteří nerespektovali před několika lety stanovenou hranici mezi státy vzniklými po rozpadu monarchie. Rozvoj pašování způsobily rozdílné ekonomické poměry v jednotlivých státech.

Po půl hodině čekání spatřil strážmistr Zeman na zářivě bílém sněhu tři malé postavy, které se pomalu blížily od maďarské hranice. V tom mraze, který byl umocňován blízkostí řeky, četníky potěšilo, že nemrznou zbytečně. Po chvíli bylo již zřetelně vidět, že se jedná o tři muže, z nichž dva nesou na zádech batohy a před nimi jde muž bez jakéhokoliv zavazadla. Podle způsobu chůze bylo vidět, že nesená zavazadla jsou velmi těžká. Strážmistři se ještě více přikrčili, aby nemohli být pašeráky zpozorováni a nevyplašili je tak.

Když trojice došla až na několik kroků k četnické hlídce, byla důrazně vyzvána ve jménu zákona, až se oba muži nesoucí na zádech batohy leknutím převážili a upadli na záda do hlubokého sněhu. Po zatčení, osobní prohlídce všech mužů a jejich spoutání svěracími řetízky došlo na prohlídku jejich kontrabandu.

Jednoduché rance byly zhotoveny z pytlů a popruhy tvořil provaz. Pytle byly plné železných dvacetihaléřových československých mincí. V muži bez zavazadla byl zjištěn židovský obchodník z městečka Ács, který si najal za nosiče nádeníky z velkostatku, kteří měli donést pytle s mincemi za odměnu do Zlatné na Ostrove.

Následovala eskorta na četnickou stanici. Cestou vyprávěl obchodník maďarštinu ovládajícímu strážmistru Sklenárovi o tom, že četl v novinách o stahování železných dvacetihaléřových mincí v Československu z oběhu. Spekuloval nad novinovou zprávou a uvědomil si, že československá koruna má v Maďarsku velkou cenu. Maďaři nazývali československou korunu Sokol. Rozhodl se tedy nasbírat v Maďarsku železné dvacetihaléřové československé mince, dopravit je přes státní hranici a vyměnit je za pravé československé koruny. Ty pak vymění v Maďarsku za domácí měnu a vydělá na tom značný obnos. Za pouhé dva dny nasbíral po maďarských obcích prostřednictvím židovských obchodníků celý metrický cent železných dvacetihaléřů. Po převážení zavazadel bylo potvrzeno, že v každém z nich je skutečně rovných padesát kilogramů mincí.

Druhého dne ráno putovali všichni tři i se svým nezvyklým kontrabandem do věznice okresního soudu v Komárně. Pro změnu dal strážmistr Sklenár obchodníkovi na záda jeden z pytlů s mincemi, aby okusil, jak je železný poklad těžký. Obchodník doslova brečel. Otázkou je, zdali pod tíhou zavazadla nebo pro to, jak na kšeftu prodělal.

Soudce jej navíc odměnil několikadenním vězením a samozřejmě propadnutím kontrabandu. Četníci tak zachránili státu několik set korun. Po odpykání trestu byli za doprovodu četnické hlídky vyhoštěni z Československé republiky.

ČETNICKÉ VÁNOCE

(Slovensko)

Teplé počasí na podzim roku 1922 mělo za následek, že vánoční svátky byly toho roku na blátě. Bláto se lepilo na četnické boty, které bylo třeba každých pět kroků vykopnutím nohy dopředu zbavit nabalené hlíny. Četníci proto chodili i z krátkých obchůzek po Žitném ostrově značně utrmácení.

Nejinak tomu bylo i na Štědrý den. Krajina byla dokonce zahalena hustou mlhou, že bylo vidět pouze na několik málo kroků. V četnických kasárnách v Šale nad Váhom bylo kolem 16. hodiny, kdy se venku již setmělo, vše připraveno. Vánoční stromek byl ustrojen a hospodyně chystala sváteční večeři. Hlídky se postupně vrátily z obchůzek a četníci

si čistili zablácené boty a konzervovali výstroj a výzbroj. Za necelé dvě hodiny čekali návštěvu okresního četnického velitele poručíka výkonného Bedřicha Daňka, který s nimi jako každý rok povečeří.

Po 17. hodině se však ozvalo zaklepání na dveře a do staniční místnosti vstoupil syn místního starosty Ján Mlynarčík a oznámil, že byl odpoledne při orání pole okraden.

Řada rolníků totiž využívala přízně počasí a ještě před svátky doorávala svá pole. Mlynarčík si nedal pokoj ani na Štědrý den a oral své úzké dlouhé pole táhnoucí se od cesty do Králové nad Váhom až k řece Váhu. Vůz a pokrývky na koně nechal u cesty. Když oral brázdu od Váhu zpět k cestě, uviděl přicházet od Šaly po polích tři muže s puškami. Jednalo se určitě o pytláky. Pro hustou mlhu nedohlédl na konec brázdy, kde stál jeho vůz. Poté, co se vrátil k vozu, byly pokrývky na koně pryč. Nikdo jiný je nemohl vzít než ti tři pytláci. Pokrývky koupil jeho otec na podzim a dal za ně 600 Kč! Ještě ani neví, že jsou pryč. Starostův syn žádal četníky, aby odcizené pokrývky našli. K popisu pytláků ale nebyl schopen uvést téměř nic. Tvrdil však, že by je určitě poznal. Z Šaly dle jeho tvrzení rozhodně nebyli. Snad z Deákovců. To však již nebyl služební obvod šalských četníků. Přesto staniční velitel vrchní strážmistr Karel Krebs přislíbil, že se pokusí odcizené pokrývky vypátrat. Bylo mu naprosto jasné, že pokud je nevypátrají dnes, nenajdou je nikdy.

Strážmistři Alois Kostelecký, Josef Plocek a Jan Macura se dobrovolně hlásili do služby. Beztak by je Štědrý večer netěšil. Ustrojili se a vyrazili směrem na Deákovce, pátrat v sousedním staničním obvodu. Přece nebudou kazit svátky ještě svým kolegům.

Těsně před dvacátou hodinou byli na pokraji obce, kde se potkali s kolegou z tamní četnické stanice strážmistrem Ondřejem Oravcem. Vyličili kolegovi celý případ a ptali se po tamních pytlácích. Těch je v okolí spousta, ale takových, kteří se nerozpakují i krást, je pouze několik. Četníci všechny podezřelé obešli, ale bezvýsledně. Nehodlali s pátráním ustat, a tak se rozhodli prověřit i ostatní pytláky. V selském stavení jim otevřel Pavel Garai, vyrušili ho od večeře. Podle tváří, které mu po ošlehání větrem doslova hořely, bylo jasné, že jsou na správné stopě. Zablácené Garaiovy kalhoty četníky utvrdily v jejich přesvědčení.

Ve jménu zákona byl vyzván a odveden na obecní úřad. Garaiův otec na otázku četníků, kde byl jeho syn, uvedl, že neví, ale že byl celé

ČETNÍKŮV ŠTĚDRÝ VEČER.

Mrazný večer v kraj se šine,
hvězdná klenba nad hlavou.
Vánoční zvon doprovází
myšlenku tesknou, jímavou:
„Proč četníkovy děti v harmonii
s otcem pod stromkem býti nemohou?
Což vládne světem tolik perfidií,
že i dnes musí být četník na nohou“?
Proč nesplní lid onu velkou tuchu,
to žhavé přání velkých duchů:
V lásce a v dobru všech hledejme se!
V tom je ten „Kristuspán“, to
„Veselme se“.
Či nedosáhnem myšlenky té nikdy,
by v Štědrý den zmizely četníků přilby?

odpoledne pryč a vrátil se až před necelou půlhodinou. Určitě byl s těmi svými kumpány Šohajdou a Dihým zase pytláčit.

Garai byl vyslýchán za přítomnosti obecního starosty k případu krádeže pokrývek. Po delším zapírání vypověděl, že čin skutečně spáchali a že pokrývky jsou u Šohajdy doma. Jelikož se jim nepodařilo kvůli husté mlze nic upytlačit, spokojili se alespoň s krádeží pokrývek na koně.

Při v noci provedených domovních prohlídkách byly četníky nalezeny tři pytlácké pušky, množství nábojů a v Šohajdově domku i odcizené pokrývky. Kromě toho bylo ve stodole u Dihého nalezeno velké množství uhlí, které delší dobu, jak se přiznal, kradl na nedalekém místním nádraží.

Po úspěšném pátrání se trojice vyčerpaných šalských strážmistrů vrátila do kasáren až na Boží hod vánoční v sedm hodin ráno. Ježíšek jim nadělil tři zatčení, tři pytlácké pušky, dvě pokrývky na koně a hromadu uhlí.

Sváteční oběd pro ně tentokrát připravila paní starostová Mlynarčíková...

POMSTA

(Morava)

Strážmistr Tomáš Hladík z četnické stanice Blansko měl na den 6. února 1923 ve služební knížce předepsánu celodenní obchůzku přes obce Klepačov, Olomoučany, Adamov a Šebrov.

Když před polednem došel do Olomoučan, oznámil mu zdejší rolník Josef Fanta, že v noci z 5. na 6. února mu neznámý pachatel polámal a pořezal v jeho sadě za vesnicí zhruba dvacet ovocných stromků ve stáří od tří do pěti let, čímž mu vznikla škoda 250 Kč.

Na četníkův dotaz, zdali má rolník na někoho podezření, Fanta udal, že u něho byl na kácení stromů v jeho lese zaměstnán dělník Jan Malina žijící v olomoučanském obecním domě. Vzhledem k nespolehlivosti a opilství Malinu včera, 5. února, odpoledne propustil. Malina se nechal při odchodu slyšet, že si to rolník bude pamatovat. Jeho výrok slyšela i Fantova služka Marie Božková.

Služka Božková strážmistrowi uvedené skutečně potvrdila. Nyní bylo třeba vyslechnout k věci Jana Malinu. V obecním domě zastihl strážmistr

Čís. z. (nebo jedn.)

*) { Fotografován:

{ Daktyloskopován:

U cikánů číslo cikánské legitimace

Zpráva o zatčení.**)

A. Osobní data.

1. Jméno a příjmení (u žen jméno nabyté provdáním; jméno dívčí v závorce):

Jméno a příjmení manžela:

Přezdívká:

2. Doba (den, měsíc a rok) a místo (soudní okres a příslušná četnická stanice) narození (jde-li o udání o osobách mladistvých, budiž uvedeno i místo zápisu v matrice narozených; nelze-li zjistiti přesná data narození, věk; je-li místo narození v cizině, příslušný stát):

3. Jméno a příjmení rodičů:

a) otce

b) matky (též jméno dívčí; při původu nemanželském jen jméno matky):

4. Domovská příslušnost (též soudní okres; u cizích státních občanů též jméno státu):

5. Poslední bydliště (místo [ulice], čp, soudní okres; bydlí-li zatčená případně udaná osoba v cizině, jméno cizího státu; nemá-li stálého bydliště, místo posledního pobytu s poznámkou „nestálé“):

*) Jen u zpráv o zatčení.

**) Jde-li o udání, označí se nadpisem „Udání“.

pouze almužníka Roberta Smítku, který o Malinovi uvedl, že je velmi mstivý a toulá se často po okolí. Na strážmistrův dotaz Smítka sdělil, že se Malina včerejšího dne vrátil opilý až kolem půlnoci a dnes časně ráno odešel směrem na Klepačov neznámo kam.

Na návsi potkal strážmistr Hladík rolníka Josefa Blahouta, který udal, že včerejšího dne večer spatřil u Fantova sadu za obcí Jana Malinu, ale nevěnoval tomu pozornost, neboť se vědělo, že Malina je u rolníka Fanty zaměstnán. Strážmistr seznal, že je na správné stopě.

Nezbývalo než přerušit obchůzku po předepsané trase a vydat se zpět do Klepačova. Zde se na četníka usmálo štěstí, neboť Jana Malinu zastihl v hostinci Jana Nováka.

Při výslechu Malina spáchání činu nejprve popíral, ale po delším zdráhání doznal, že stromky jako mstu za bezdůvodné propuštění z práce polámal a pořezal. Při osobní prohlídce u něho našel strážmistr Hladík 15 cm dlouhý nůž, který při svém činu použil.

Jelikož byl Jan Malina vzhledem ke svému tuláckému způsobu života důvodně podezřelý z útěku, zatkl jej četník a odvedl k okresnímu soudu v Blansku.

Zde sepsal zprávu o zatčení s uvedením skutku a zjištěných svědků a jako věcný důkaz přiložil při osobní prohlídce nalezený nůž.

Poté se strážmistr Hladík vzhledem k pokročilé době vrátil s dosaženým úspěchem – zprávou o zatčení pro poškození cizího majetku - zpět do četnických kasáren.

PODMÍNKA

(Slovensko)

Četnické stanici v Plešivci bylo 26. května 1923 večer z nedaleké obce Horka oznámeno přepadení Weiszova hostince. Dva neznámí pachatelé přišli kolem 18 hodiny do uvedeného hostince, požadovali po jeho majiteli pod pohrůžkou revolvery vydání peněz, a když se hostinský zdráhal peníze vydat, vyhrožovali jemu a jeho synovi zastřelením. Dokonání činu překazili dva občané, kteří přišli do doposud prázdného hostince. Pachatelé svého jednání zanechali a dali se na útěk.